

52 akcí pro podporu biodiverzity

EVROPSKÁ
KOMISE

životní prostředí

Publikace byla vytvořena v Královském institutu přírodních věd v Belgii ve francouzské a nizozemské verzi. Původní kniha vyšla roku 2011 v rámci „Mezinárodního roku biologické rozmanitosti- 2010“ pod názvem „366 akcí pro podporu biodiverzity“.

Finální redakce textů: Charlotte Degueldre
Ilustrace: Claude Desmedt

Copyright © 2011 Institut royal des Sciences naturelles de Belgique
Reprodukce textů a obrázků je povolena a dokonce podporována, pokud bude sloužit osobním nebo vzdělávacím účelům, ne však účelům komerčním. V případě citace je nutné uvést odkaz na internetovou stránku www.jedonnevieamaplanete.be. Veškerá práva na rozmnožování, překlad a úpravu jsou vyhrazena, a to pro všechny země, pokud by se jednalo o jiné než výše uvedené účely.

Tato publikace byla přeložena a přizpůsobena ředitelstvím pro životní prostředí Evropské komise v rámci kampaně „Biodiverzita. Všichni jsme na jedné lodi.“ (www.vsichnijsmenajednelodi.eu).

Názory otištěné v tomto dokumentu nemusí zákonitě odrážet stanoviska Evropské komise.

Český překlad a adaptace © Evropská unie, 2011

Reprodukce je povolena pouze k nekomerčním účelům, a to za předpokladu uvedení zdroje.

52 akcí pro podporu biodiverzity

**EVROPSKÁ KOMISE
GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

Europe Direct je služba, která vám pomůže odpovědět na otázky týkající se Evropské unie.

Bezplatná telefonní linka (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Někteří operátoři mobilních sítí neumožňují přístup k číslům 00 800 nebo mohou tyto hovory účtovat.

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu. Můžete se s nimi seznámit na evropském serveru (<http://europa.eu>).

Katalogové údaje jsou uvedeny na konci této publikace.

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2011

ISBN 978-92-79-18635-6

doi:10.2779/97980

Printed in Belgium

TIŠTĚNO NA RECYKLOVATELNÉM PAPIŘE OZNAČENÉM EKOLOGICKOU ZNAČKOU EU

PŘEDMLUVA

Díky biodiverzitě neboli pestrosti života na Zemi je naše planeta nádherná a vhodná pro život. Mnozí z nás vyhledávají přírodní prostředí pro potěšení, inspiraci či osvěžení. Jsme na něm závislí také kvůli tomu, že nám poskytuje jídlo, energii, suroviny, vzduch a vodu – tedy základní prvky, které nám umožňují žít takovým životem, jak jej známe, a které jsou hnacím motorem naší ekonomiky.

Přesto však přírodu – i když má tak výjimečnou hodnotu – často považujeme za samozřejmost. Tlak vyvíjený na mnohé přírodní systémy je stále silnější, a ty pak v důsledku toho ztrácejí svou účinnost nebo se dokonce ocitají na pokraji zhroutení. Ztráta biodiverzity, jak tento jev nazýváme, je až příliš běžný úkaz.

Tato skutečnost byla důvodem, proč se Evropská unie zavázala ztrátu biodiverzity zastavit. Už více než 25 let buduje EU síť 26 000 chráněných území, jejichž rozloha přesahuje 850 000 km². Tato síť známá jako Natura 2000 je největší sítí chráněných území na světě a je dokladem toho, jaký význam biodiverzitě připisujeme. Jsme odhodláni tento přelomový program i nadále podporovat pomocí dalších dlouhodobých opatření.

Každý z nás může přiložit ruku k dílu. Všichni jsme schopni pro ochranu biodiverzity něco udělat a je skutečně zapotřebí, aby nikdo nezůstal stranou. Každý člověk totiž může ve svých běžných návycích udělat drobné změny, aniž by to nějak dramaticky zasáhlo jeho způsob života. A tyto drobné změny mohou v konečném součtu dokázat hodně.

Věříme, že tipy uvedené v této praktické příručce vám pomohou zmíněné změny provést. Jíst místní sezónní potraviny, omezit plýtvání vodou nebo lépe poznat zvířecí a rostlinné druhy, které žijí na vašem území... Pokud každý udělá jen některé z těchto jednoduchých kroků, bude to mít obrovský význam pro zachování přírodních zdrojů budoucím generacím.

Janez Potočnik
Evropský komisař pro životní prostředí

CO JE BIODIVERZITA?

Biodiverzita je všude kolem nás a my jsme její součástí. Má tři hlavní složky:

- ♦ Různé typy druhů, které žijí na Zemi – včetně zvířat, rostlin, zeleniny, hub, řas, bakterií, a dokonce virů;
- ♦ Rozdíly mezi jednotlivými zástupci stejných druhů – jejich velikost, tvar a barva;
- ♦ Různé ekosystémy – například oceány, lesy či korálové útesy – a druhy, které v těchto ekosystémech žijí, a jejich vzájemné působení.

Vědci zaznamenali, že na Zemi žije asi 1,9 milionů různých druhů organismů, ale je jisté, že skutečný počet je mnohem, mnohem vyšší. Mnohé formy života jsou mikroskopických rozměrů nebo žijí hluboko pod zemí či v oceánech, jiné zatím prostě jen nebyly objeveny.

PROČ JE BIODIVERZITA DŮLEŽITÁ?

Biodiverzita, která je výsledkem 3,8 miliard let evoluce, je pro přežití lidského rodu nezbytná. Jsme závislí na přírodě a na mnoha jejích neodmyslitelných zdrojích, k nimž patří potraviny, stavební materiály, teplo, textilie či aktivní složky používané v lécích. Příroda však zajišťuje ještě další životně důležité funkce, například opylování rostlin, filtrování vzduchu, vody a půdy či ochranu proti povodním.

Bez těchto nepostradatelných materiálů a funkcí by život na Zemi, tak jak jej známe, nebyl možný. Je smutné, že na to, co nám příroda poskytuje, až příliš často zapomínáme. Biodiverzitu považujeme v naší industrializované společnosti za samozřejmost a pohlížíme na ni jako na něco, co máme zdarma a co je věčné. Skutečnost je však taková, že tlaky, kterými na přírodu působíme, jsou stále silnější, a že lidské činnosti vážně ohrožují existenci řady druhů.

Seznam těchto tlaků na biodiverzitu je dlouhý. Mimo jiné zahrnuje ničení a fragmentaci habitatů, znečišťování vzduchu, vody a půdy, nadměrný rybolov a nadměrné využívání zdrojů, lesů a půdy, zavádění druhů, které se v daném místě původně nevyskytovaly, a vypouštění stále většího množství skleníkových plynů do ovzduší, což působí změnu klimatu.

CO MŮŽEME PRO OCHRANU BIODIVERZITY UDĚLAT?

Tato brožura obsahuje 52 doporučení, která vám pomohou přispívat k ochraně biodiverzity každý týden v roce. Patří k nim:

- ♦ Praktické věci, které můžete dělat každý den;
- ♦ Zvyšování povědomí v rámci obce;
- ♦ Pomoc výzkumu pozorováním a zaznamenáváním volně žijících zvířat a ekosystémů;
- ♦ Využívání udržitelných postupů v zahradě;
- ♦ Výstavba a projekty svépomocí.

Více informací o biodiverzitě najdete na internetové stránce:

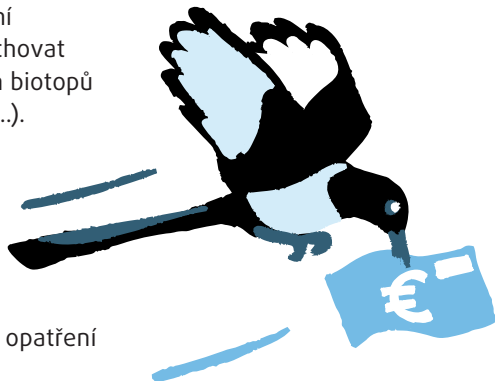
http://ec.europa.eu/environment/nature/index_en.htm

PODPORUJI SDRUŽENÍ NA OCHRANU PŘÍRODY.

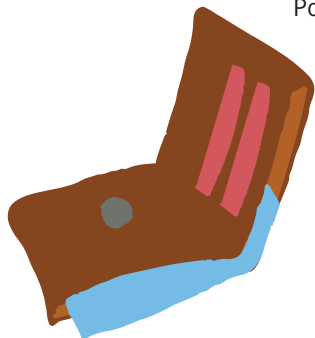
**Týden
1**

Hlavním cílem těchto sdružení je zvrátit ničení biodiverzity a tam, kde je to potřeba, pak zachovat nebo obnovit rovnováhu různých chráněných biotopů (lesů, řek, rybníků, parků, městských zahrad...). To vše v souladu s lidskou činností.

Co tato sdružení dělají? Monitorují živočišné i rostlinné druhy, zřizují a spravují přírodní rezervace, obnovují vzácná stanoviště, pořádají konference, výlety za poznáváním přírody, školení, cílená opatření (jako například záchranu ropuchy)...

Podpořte je tím, že se stanete jejich členy, dejte jim dar, kupte si jejich publikace a produkty, zúčastněte se dobrovolných prací na záchranu přírody...

NA SVÝCH PROCHÁZKÁCH NERUŠÍM ZVÍŘATA.

Týden
2

V zimě, možná více než v kterémkoliv jiném ročním období, za žádnou cenu nesmíte při procházkách v přírodě rušit zvířata. Pokud je vyženete z úkrytu, pokud je překvapíte při hledání potravy nebo pokud je probudíte ze zimního spánku, hrozí, že přijdou o spousty cenných rezerv, než se jim podaří najít nový úkryt nebo jídlo... To by pro ně mohlo mít smrtelné následky!

Neopouštějte označené cesty, snažte se způsobit co nejméně hluku. Z dálky pak pozorujte těch několik zvířat. Podobně jako my chtějí, abychom respektovali jejich životní prostor ...

ZAČNU JÍST BIOPOTRAVINY.

Týden
3

Díky šetrným technikám výroby, pěstováním původních druhů a upouštěním od chemických hnojiv a pesticidů ekologické zemědělství nevyčerpává půdu, omezuje znečištění podzemních vod, respektuje přírodní pomocníky (včely, žížaly...) a chrání okolní ekosystémy.

Kromě toho často klade důraz na místní zapomenuté odrůdy, které se pěstují pro jejich chuť nebo výživové hodnoty: artyčoky, původní pšenici, jablka...

Tím, že začnete jíst biopotraviny, se zároveň přihlásíte k filozofii globální ekologie. Ujistěte se, že ovoce a zelenina jsou místní a sezónní (takové potraviny není potřeba konzervovat ani dovážet), a že je obal zredukován na nezbytné minimum.

PODPORUJI BIOLOGICKOU ROZMANITOST NA PRACOVÍŠTI.

Týden
4

Zařizujete si v práci novou infrastrukturu? Pak ji co možná nejlépe integrujte do okolní přírody (nezapomínejte na přechody pro zvířata, neomezujte volně žijící živočichy a planě rostoucí rostliny v kolonizaci vodních nádrží...). Zachovejte stávající stromy a vysadte nové, různé keře, rybníky, louky...

Pro stavbu a vybavení domu volte výrobky a materiály ekologické, přírodní, udržitelné, recyklovatelné a je-li to možné, vyrobené z místních zdrojů. Omezte spotřebu neobnovitelných energií a produkci odpadů.

Tím snížíte ekologickou stopu vašeho podniku a zároveň zlepšíte pracovní prostředí, image vašeho podniku a zvýšíte prestiž pracoviště!

SNIŽUJÍ EMISE SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ.

Týden
5

Topení, osvětlení, cestování... Ale také jídlo, oblečení a dokonce i dýchání, zkrátka vším, co děláme, produkujeme skleníkové plyny, které ohrožují naši planetu. Rozšiřují se pouště, tají ledovce, hladiny moří stoupají... Stručně řečeno jsou narušeny celé ekosystémy.

Snižujte emise skleníkových plynů tak, že budete konzumovat co nejvíce sezónních, regionálních a ekologicky certifikovaných výrobků. Chodte pěšky, jezděte na kole nebo veřejnou dopravou a zamezte plýtvání.

A kompenzujte skleníkové plyny, za které jste zodpovědné, tím, že uděláte dobré podmínky biologické rozmanitosti i ve svém okolí (jezíčko, rozkvetlá louka, ptačí budky...) a budete podporovat sdružení pro ochranu přírody nebo zalesňovací projekty.

SVŮJ MOBILNÍ TELEFON POUŽÍVÁM CO MOŽNÁ NEJDÉLE.

**Týden
6**

Výroba herních konzolí, počítačů a mobilních telefonů vyžaduje různé kovy (měď, kobalt, olovo ...). Poptávka po těchto kovech neustále roste. Doly, kde těží, se nacházejí po celé planetě a jejich těžba má velké dopady na okolní životní prostředí.

Například v Demokratické republice Kongo, kde se těží coltan, je ohrožena zcela jedinečná biodiverzita okolí jezera Kivu. Dochází zde k ilegálnímu lovu goril, ale také slonů, okapi... Horníci drancují okolí, aby měli co jíst, těží dřevo na stavbu různých konstrukcí i k topení. Doly se rozšiřují, vzniká eroze, zvyšuje se znečištění půdy, vody, vzduchu...O ozbrojených konfliktech nemluvě!

Premýšlejte o tom před každou změnou telefonu nebo notebooku!

RYBY SI KUPUJI ROZUMNĚ.

Týden
7

Důrazně doporučujeme snížit spotřebu tuňáka, tresky, lososa, mořského jazyka nebo mníka. Nadměrný rybolov, nevhodná doba odchytu (rybáři často loví během období rozmnožování) nebo některé metody rybolovu (ničení mořského dna nebo náhodný odchyt nedospělých jedinců) ohrožuje reprodukci jejich populací.

Dejte rybám čas potřebný k obnově jejich populace a jezte pouze druhy, které nejsou tak zranitelné. Pokud je to možné, nakupujte výrobky pocházející z místních zdrojů nebo výrobky s označením MSC.

Více informací o této značce najdete na stránce www.msc.org

ODPADKY NEHÁZÍM NA ZEM.

Týden
8

Odhazování odpadků v přírodě často velmi drastickým způsobem ovlivňuje životní prostředí.

Některé odpadky škodí přírodě okamžitě: nedopalky a žvýkačky mohou zadusit nebo otrávit zvířata, která je snědí. Malí savci a obojživelníci mohou vlézt do lahví, odkud se pak nedostanou. Velká zvířata se mohou poranit o střepy, rozbité sklo může mít efekt čočky a způsobit požár...

Jiné předměty pak škodí v delším časovém horizontu: plasty se rozkládají stovky let a během toho uvolňují do přírody toxické látky, vyhozené baterie obsahují těžké kovy, které prosakují do půdy a kontaminují spodní vody...

Používejte proto veřejné koše a recyklujte všechno, co recyklovat lze!

HOSTÍM MÍSTNÍ FAUNY POD SVOU STŘECHOU.

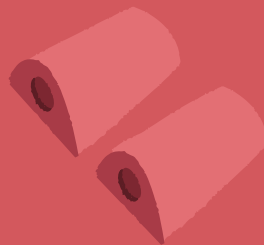
Týden
9

Stavíte nebo renovujete? Nezapomínejte vybudovat přístřeší pro místní faunu.

Zjistěte si, jaké druhy zvířat by u vás mohly hnízdit a přemýšlejte, které z nich byste byli ochotni akceptovat. Poté proveďte nezbytné úpravy: navrtejte do zdí díry, případně nerušte drobné mezery (pro některé samotářské včely), umožněte přístup zvenčí do podkrovní (pro dravé ptáky a netopýry), pod střechami a balkony instalujte ptačí budky...

Neponechávejte nic náhodě: zaříďte si pokud možno co nejrozdílnější zahradu, vaši zvířecí hosté na ní snadno najdou potravu. Přestaňte používat všechny chemické látky (pesticidy a hnojiva, barvy, čisticí prostředky...).

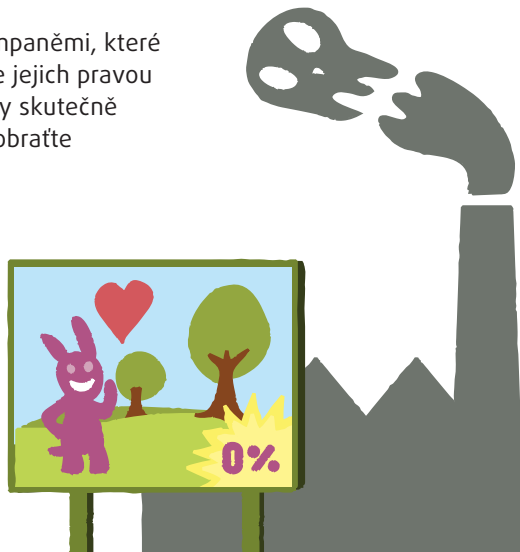

NEDŮVĚŘUJI „GREENWASHINGU“.

Týden
10

Některé podniky, zejména pak v automobilovém průmyslu, neváhají vychvalovat ctnosti „zelených“ produktů, které však nejsou ani trochu ekologicky šetrné. Jiní potřebují zlepšit svou image a tváří se jako ekologický podnik, ačkoliv svou činností znečišťují životní prostředí nebo škodí biologické rozmanitosti (produkci skleníkových plynů, kácením lesů kvůli rozšíření závodu, používáním říčních toků pro chlazení...).

Nenechte se zmást jejich reklamními kampaněmi, které bývají podezřele příliš „zelené“. Oznamte jejich pravou činnost. Naléhejte na takové podniky, aby skutečně snížily svůj negativní dopad na planetu, obraťte se i na ekologické poradce.

POUŽÍVÁM EKOLOGICKY ŠETRNÉ ČISTICÍ PROSTŘEDKY.

Týden
11

I voda z čističky odpadních vod obsahuje velké množství fosfátů, rozpouštědel, povrchově aktivních látek a dalších chemických látek, které se objevují v současných čisticích prostředcích. Tyto komponenty, často velmi neekologické, mohou mít vážný dopad na biologickou rozmanitost – zejména ve vodním prostředí – i na naše zdraví!

Co tedy dělat? Kupujte certifikované ekologické čisticí prostředky, pro praní prádla používejte marseilleské mýdlo, horký ocet pro odstraňování vodního kamene, jedlou sodu (s octem nebo bez něj) pro šetrné odstraňování špíny pánve nebo umyvadla... A především s žádným čisticím prostředkem nemusíte nijak plýtvat. Naopak, čím lehčí ruka, tím lépe!

NA PROCHÁZKÁCH PLNĚ RESPEKTUJI OKOLNÍ PŘÍRODU.

Týden
12

Až se budete procházet v přírodě, buďte opatrní: dělejte co nejméně hluku, a pokud hodláte pozorovat volně žijící zvířata, neoblékejte se do jasných barev a nevoňte se.

Neopouštějte vyznačené stezky, abyste nerušili zvířata nebo abyste neponičili květiny, mechy, houby...

Pokud s sebou na procházku vezmete i svého psa, držte ho vodítku, případně mu zakažte opouštět vyznačenou stezku. Také mu nedovolujte štěkat, aby neplašil zvířata (pokud navíc budete chtít pozorovat zvířata, raději svého psího miláčka nechte doma).

Neodhazujte žádné odpadky ani nic netrhejte nebo nesbírejte.

BIOLOGICKOU ROZMANITOST SI VYCHUTNÁVÁM I NA TALÍŘI.

Týden
13

Sdružení Slow Food vzniklo jako reakce na rozvoj rychlého občerstvení a nezdravého jídla. Prokazuje, že rozvíjet chuť a probouzet zájem lidí o potraviny má dobrý vliv na ochranu biologické rozmanitosti.

Jak? Je to velmi jednoduché. Už jste někdy jedli omáčku vélouté z petrželi, artyčokové hranolky nebo kaviár z hlemýžďe? Zkuste to! Zvýšíte zájem o zapomenuté odrůdy a ušetříte ohrožené druhy (např. jesetera).

Chcete-li se dozvědět více
o tomto eko-gastronomickém
sdružení, jeho činnosti
a nadaci Slow Food pro
biologickou rozmanitost,
navštivte www.slowfood.com.

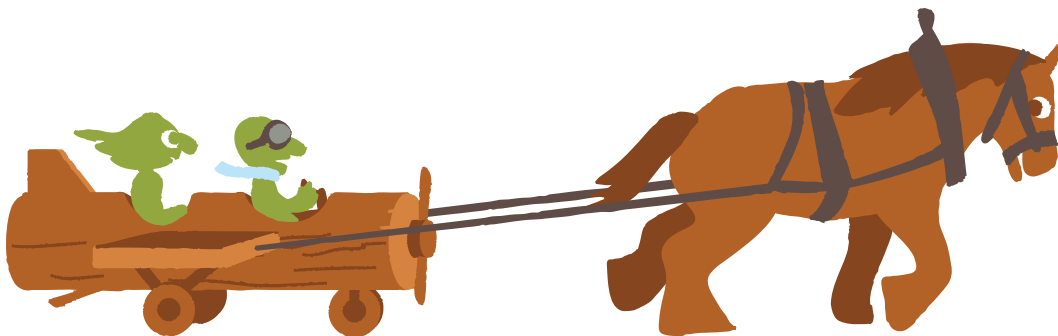
PŘI SVÝCH CESTÁCH SE SNAŽÍM OMEZIT EMISE CO₂.

Týden
14

Na dovolené omezujte emise skleníkových plynů, zejména pak CO₂. Věnujte se pěší turistice, kempování (ale jen na povolených stanovištích!) nebo ekoturistice. Preferujte blízké destinace a jezděte na kole, vlakem nebo zahodte předsudky za hlavu a zkuste vůz tažený koněm! Na místě pak jezte sezónní jídlo místní produkce, omezte cestování motorovými vozidly, nepoužívejte klimatizaci...

Pokud se nemůžete vyhnout cestě letadlem, dávejte přednost přímým letům (každý vzlet letadla spotřebuje obrovské množství paliva). CO₂, který jste během vaší cesty do ovzduší vypustili, kompenzujte financováním projektů na ochranu biodiverzity nebo zalesňování ploch ve svém okolí i ve vzdálenějších zemích...

USPOŘÁDÁM TEAM BUILDING VĚNOVANÝ BIODIVERZITĚ.

Týden
15

Potřebujete posílit soudržnost vašeho týmu nebo si třeba jen chcete odpočinout s kolegy? Co kdybyste zkusili nabídnout hned několik skupinových aktivit zaměřených na biodiverzitu?

Můžete je uspořádat i na pracovišti. Zkuste poznávat zvířata a rostliny ve vaší bezprostřední blízkosti, živé ploty a druhy medonosného hmyzu na parkovišti, zasadte popínavé rostliny u stěny domu, vytvořte zahradu nebo zeleninový záhon na střeše firmy, postavte hnízda a různé úkryty přímo na budově vašeho podniku...

Můžete se také vydat do nějaké z blízkých přírodních lokalit, uspořádejte procházky, při kterých budete objevovat druhy a specifické biotopy, zúčastněte se prací pro záchranu ropuch, navštivte nějakou ekologickou farmu ...

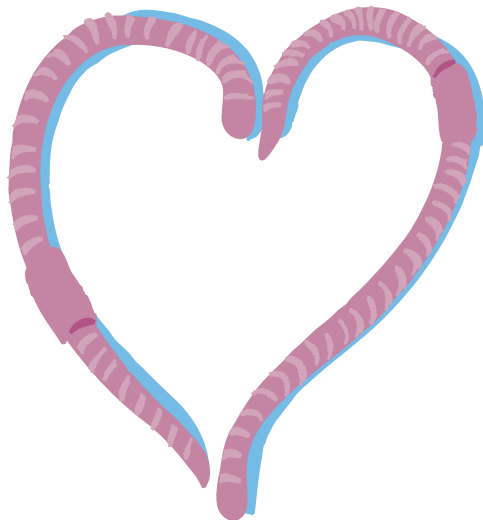

Žížaly jsou důležitým článkem v potravním řetězci. Bez ustání recyklují organické hmoty, například spadlé listy nebo tlející rostliny. Tímto způsobem se podílejí na tvorbě kvalitního humusu a zajišťují úrodnost půdy, z níž roste ovoce a zelenina, kterou jíme.

Navíc svými tunely kypří půdu, což podporuje růst kořenů a prosakování vody, která se dostává rychleji do větší hloubky, kde může být absorbována rostlinami. Tím také omezuje důsledky eroze během silných dešťů.

Chraňte tyto cenné pomocníky tím, že se vyvarujete používání chemických hnojiv či pesticidů a že budete půdu kypřit vidlemi.

DOVOLENOU STRÁVÍM V EKOLOGICKÉM HOTELU.

Týden
17

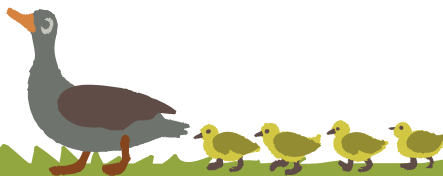
V současné době existuje spousta ekologických certifikátů. Používá je i EU, například pro hotely, kempy, chaty a chalupy.

Jaká musí takový hotel splňovat kritéria, aby certifikát získal? Důležitou roli hraje jeho umístění a architektura hotelu (musí respektovat okolní krajinu), použité stavební materiály (ekologické, trvanlivé,

obnovitelné, recyklovatelné...), omezená spotřeba vody a neobnovitelných energií, nízké množství odpadu...

Jaké jsou jejich cíle? Hosté kladoucí důraz na ochranu biologické rozmanitosti prostřednictvím zájmů šetrných k přírodě, objevování místních produktů, místní kultury...

Více informací naleznete na stránkách www.ecolabel-tourism.eu

SNÍŽÍM SVOU SPOTŘEBU PITNÉ VODY.

Týden
18

Voda je nezbytná pro rovnováhu planety a jejích obyvatel, jak zvířat, tak rostlin. Je jí dost pro všechny, ale bohužel s ní neumíme správně zacházet. V Evropě stačí otočit kohoutkem a máme pitné vody dostatek. Takže jsme se ji naučili používat na všechno, dokonce i na umývání aut!

Chcete-li ušetřit pitnou vodu, zalévejte rostliny dešťovou vodou, a to spíše k večeru (aby se zabránilo odpařování). Nevylévejte ani odpadní vodu, která se produkuje praním, koupáním nebo sprchováním. Takovou vodou lze splachovat na toaletě, čistit podlahy a po filtraci dokonce zalévat květiny.

NABÁDÁM SVÉ OKOLÍ K EKOLOGICKÉMU ZAHRADNIČENÍ.

Týden
19

Některé obce se už snaží o výsadbu rostlin podél silnic i na ostatních pozemcích v souladu s rozvojem biodiverzity.

Pokud se to neděje ve vašem městě, navrhněte příslušnému oddělení několik jednoduchých zásad: ať vysazují pouze původní druhy (trvalky vyžadují méně práce než letničky), ať nahradí pesticidy a chemická hnojiva jejich biologickými ekvivalenty, ať používají mulčovací kůru a plazivé rostliny, které brání v růstu plevelu a zadržují v půdě vlhkost, ať kompostují biologický odpad a získaným kompostem ať na podzim hnojí půdu, ať praktikují pozdní sečení, aby zůstala zachována útočiště původních zvířat a došlo k vysemenění rostlin...

ÚČASTNÍM SE DNE BIOLOGICKÉ ROZMANITOSTI.

**Týden
20**

22. květen je Organizací spojených národů prohlášen za „Mezinárodní den biologické rozmanitosti“ a je příležitostí pro vzdělávání veřejnosti i politiků na téma biologické rozmanitosti, jejího stavu, ohrožení i jejího zachování.

Každý rok bývá zvýrazněn jiný motiv: Biodiverzita a zemědělství roku 2008, invazivní cizí druhy 2009, biologická rozmanitost a rozvoj v roce 2010, biologická rozmanitost a lesy 2011...

Oslavte tento den a zúčastněte se pořádaných aktivit (výstav, konferencí...), které jsou pro tuto příležitost přichystané. Nebo uspořádejte svůj vlastní piknik v přírodě, podnikněte výlet, na kterém budete objevovat místní volně žijící živočichy a planě rostoucí rostliny, navštivte koncert ekologické hudby...

Více informací najdete na stránkách www.cbd.int/idb

STANU SE EKOLOGICKÝM DOBROVOLNÍKEM.

**Týden
21**

Chcete využít své zahraniční dovolené pro zachování biologické rozmanitosti? Staňte se ekologickým dobrovolníkem.

Objevováním míst nepřístupných pro běžné turisty můžete aktivně pomáhat sdružením pro ochranu přírody, provádět výzkum nebo chránit přírodu. Nemusíte být ani experty v oboru biologie nebo věd o životním prostředí. Uvedených aktivit se může zúčastnit každý.

Takže co byste řekli na identifikaci kytovců ve Středomoří, na ochranu medvědů v Rumunsku, na studium populací velkých bílých žraloků u břehů Jihoafrické republiky, pomoci při navrácení gibbonů, loriů a makaků do jejich přirozeného prostředí v Thajsku, na podporu ekologického zemědělství v Indii...?

VYTVÁŘÍM PŘÍROZENÉ PROSTŘEDÍ PRO BIOLOGICKOU ROZMANITOST.

Týden
22

Jak přeměnit zahradu (vlastní, zahradu vaší firmy nebo školy vašich dětí) na přirozené prostředí pro biologickou rozmanitost?

Vyvarujte se používání chemických pesticidů a hnojiv.

Vysadte v rohu zahrady přirozenou vegetaci a sekejte ji co možná nejpozději: umožňuje reprodukci a diverzifikaci druhů rostlin, ukrývá také mnohá zvířata.

Zařídte si na zahradě jezírko nebo rybníček, přivezte si starý ztrouchnivělý kmen stromu, v jehož dutinách se mohou schovávat různá zvířata. V hromadě polen a kamenů zase najdou útočiště drobní savci, obojživelníci a různí bezobratlí živočichové.

Zaměřte se na původní druhy. Vysadte co možná nejvíce kvetoucích rostlin, které přitahují hmyz.

POUŽÍVÁM VÝHRADNĚ BIODOSMETIKU.

**Týden
23**

Většina kosmetiky a mycích prostředků dnes obsahuje chemické látky (konzervanty, syntetické vonné látky, povrchově aktivní látek...), které nejsou biologicky rozložitelné a škodí tak biologické rozmanitosti, zejména pak podél vod, kam jsou takové látky vypouštěny.

Začněte používat biodosmetiku: myjte se organickým mýdlem, koupel si proveďte jen několika kapkami levandulového esenciálního oleje, pokožku si ošetřujte vývarem z heřmánku nebo chrpy, mažte se krémy z pšenice nebo ovsu, vyživujte pleť slunečnicovým nebo olivovým olejem... Sami si dokonce můžete vytvořit vlastní zubní pastu, je to hračka!

OBJEVUJI PŘÍRODU VE SVÉM MĚSTĚ.

Týden
24

Biologická rozmanitost je překvapivě mnohdy mnohem častěji zastoupena v městských než ve venkovských oblastech, kde převažuje polní nebo lesní monokultura.

Různé městské lokality mohou být velmi různorodé. Jde například o parky, zahrady, rybníky, lesy, aleje, nevyužitá pozemky, brownfields, pozemky v blízkosti železnice, břehy vodních toků... A to nemluvě o zelených střechách, terasách a balkónech s květinami. Dokonce i maličké praskliny vedle chodníků nebo vedle budovy mohou být obydleny velkou spoustou volně rostoucích rostlin!

Tato biologická rozmanitost je však zranitelná: proti těžkým míchačkám a válcům nikdy neobstojí...

INFORMUJI SE O PĚSTOVÁNÍ BIOBAVLNY.

Týden
25

Intenzivní pěstování konvenční bavlny využívá pouze 3 % orné půdy a 25 % všech insekticidů prodávaných po celém světě! Vyčerpání půdy, odlesňování, masivní zavlažování, znečištění podzemních vod, vystavování pracovníků v zemědělství i místních živočichů a rostlin vlivu toxických látek..., to vše je obzvláště škodlivé pro životní prostředí i lidi.

Naopak rozsáhlé pěstování organické bavlny, které využívá přírodní hnojiva a pesticidy, vyžaduje méně vody, chrání úrodnost půdy (střídá se totiž s jinými plodinami) a poskytuje měkčí a odolnější bavlněné vlákno.

Kromě toho díky nechemickému postupu při výrobě vlákna je organická bavlna hypoalergenní.

NA CESTÁCH OCHUTNÁVÁM MÍSTNÍ SPECIALITY.

**Týden
26**

Konzumací místních potravin podpoříte zemědělce, kteří je pěstují nebo chovají původní druhy. Navíc omezíte množství zplodin vznikajících dopravou potravin. Pomůžete místní ekonomice i biodiverzitě!

Rozhodně však odmítněte pokrmy z ohrožených druhů (želví steak, tuňákové suši, mořskou okurku, zvěřinu...) nebo jídlo, jehož výroba má negativní dopad na místní biologickou rozmanitost (rybolov nebo lov bez dodržování minimálních velikostí úlovků nebo povolených kvót, případně chov, který vyžaduje odlesnění velké plochy ...).

Nevyhledávejte ani tradiční léčiva a kosmetiku z rohů nosorožců, sloních klů, tygřích kostí a vnitřností, jeleního pižma...)

Seznam ohrožených druhů najdete na stránkách:

www.cites.org

www.iucnredlist.org

STÁHNŮ SI ZVUKY ZVÍŘAT NA TELEFON.

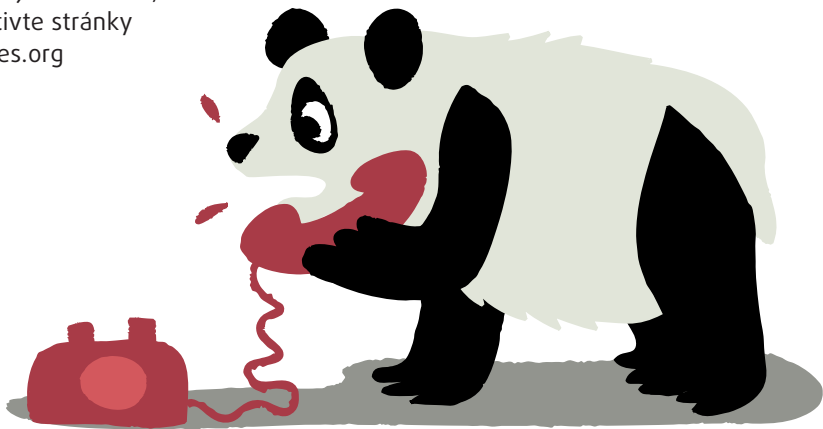
Týden
27

Americké Center for Biological Diversity (Centrum pro biologickou rozmanitost) nabízí originální způsob, jak vzdělávat lidi z celého světa o krizi, které dnes biodiverzita čelí. Můžete si zdarma stáhnout jako zvonění telefonu zvuky vzácných živočichů, ohrožených nebo těch, které by se ohroženými stát mohly.

Křik sokola stěhovavého, pláč obří pandy, velrybí píseň... Ať si zvolíte jakékoliv vyzvánění, rozhodně jím překvapíte své přátele. Vy jim pak budete moci vyprávět o ohrožených zvířatech, kterým příslušný zvuk patří...

Chcete-li stáhnout vyzvánění a přečíst si fakta (v angličtině) o zvířatech, kterým patří, navštivte stránky www.rareearthtones.org

POUŽÍVÁM MINERÁLNÍ OPALOVACÍ KRÉMY.

Týden
28

Většina opalovacích krémů obsahuje chemické, často alergenní UV filtry. Ty pak putují do moří, jezer, řek... U zvířat mohou způsobit hormonální nerovnováhu. U člověka také! Jsou také částečně zodpovědný za blednutí korálů.

Některá turistická letoviska, například akvapark Xel-Há v Mexiku, berou tuto hrozbu vážně a povolila používání výhradně minerálních krémů. Kvůli jejich minerálním filtrům občas vznikají bílé pruhy, jsou však mnohem účinnější a daleko méně toxické pro člověka i přírodu.

Chcete jiné řešení? Noste tričko nebo neopren...

UMOŽŇUJI ZVÍŘATŮM VE SVÉM OKOLÍ VOLNÝ PRŮCHOD.

Týden
29

Důležitou součástí městské zeleně jsou soukromé zahrady. Často tvoří oázy zeleně mezi bloky domů a bývají ohraničeny zdi. Řekněte svým sousedům, aby vytvořili malé přístupové tunely mezi svými zahradami. Stačí odstranit jednu nebo dvě cihly ve spodní části každé zdi. Taková škvíra umožní volný průchod ježkům, rejškům, žábám, ropuchám...

Propojit lze i menší ostrůvky zeleně ve městech. Stačí jen přesvědčit obecní orgány, aby provedly některá drobná vylepšení, jako je například výsadba stromů v ulici (koruny stromů můžete spojit lanem a vytvořit tak bezpečnou dráhu pro veverky) nebo vytvořit podzemní průchod pro žáby. Třeba i pod omezovač rychlosti.

KUPUJI SI ZAHRADNÍ NÁBYTEK Z CERTIFIKOVANÉHO DŘEVA.

Týden
30

Dřevo má oproti plastům minimálně dvě výhody: je odolnější a není z ropy. Nákupem nábytku s certifikátem FSC nebo PEFC máte jistotu, že jsou vyrobeny ze dřeva z lesů spravovaných šetrným způsobem, a ne z lesů mírného či severního pásu, kterých se ztráta biodiverzity týká, nebo z tropických deštných pralesů, které jsou nadměrně vytěžovány.

Z certifikovaného dřeva vybírejte spíše místní druhy, které jsou stejně odolné jako druhy exotické, vyžadují však mnohem méně energie a znečišťujících látek vznikajících při dopravě. Pokud je budete chtít nalakovat, vybírejte mezi výrobky na bázi lněného oleje anebo včelího či rostlinného vosku.

Více informací naleznete
na stránkách:

www.fsc.org

www.pefc.org

OMEZUJI SVOU SPOTŘEBU MASA.

Týden
31

Proč? Chcete-li chovat hospodářská zvířata, musíte mít pastviny nebo dostatečnou produkci píce (sója, kukuřice, řepy, řepky...). Takový chov si proto žádá velké plochy zemědělské půdy, která často vzniká vykácením lesů! Kromě toho pěstování píce vyžaduje velké množství vody a pesticidů, což způsobuje zbytečné čerpání anebo znečištění podzemních vod.

To ale není všechno! Během trávení přežvýkavci produkují spoustu metanu, jednoho z nejrozšířenějších skleníkových plynů! K tomuto jevu dochází zejména v případě, že jsou zvířata krmena proteiny, například sójovými boby.

A nakonec, konzumace přílišného množství masa škodí vašemu zdraví (v těle se hromadí nadbytečný cholesterol, vzniká rakovina, diabetes...). Několikrát týdně nahraďte maso luštěninami, vejcem, sýrem, ovocem...

SUVENÍRY Z DOVOLENÉ NAKUPUJI ZODPOVĚDNĚ.

Týden
32

Ujistěte se, že suvenýry, které si chcete z dovolené pořídit, nejsou vyrobeny z ohrožených druhů. Bojkotujte veškeré výrobky z korálů, slonové kosti, krunýře mořských želv, ze dřeva vzácných stromů (například brazilského růžového dřeva *Dalbergia nigra*)...

Některé předměty (kabelka z krokodýlí kůže, obrázek z motýlích křídel...) mohou být vyrobeny ze zvířat chovaných v zajetí nebo uměle pěstovaných rostlin. Nekupujte je, pokud nemají certifikát CITES. Toto osvědčení je nezbytné pro celní odbavení a zajišťuje, že je prodej takového předmětu povolen a jeho výroba neohrožuje biodiverzitu.

CITES je mezinárodní úmluva, která reguluje obchod s ohroženými živočichy a rostlinami.

Více informací naleznete na stránkách
www.cites.org

NEPŘÍŽIVUJI TAKZVANÉ „OSTROVY ODPADKŮ“ NA ŠÍRÉM MOŘI.

Týden
33

Vlivem mořských proudů vznikají v mořích a oceánech opravdové ostrovy odpadků, které vyprodukoval člověk. Ostrov odpadků v Tichém oceánu (takzvaný „The Great Pacific Garbage Patch“) má rozlohu téměř 3,5 milionů čtverečních kilometrů!

Tyto ostrovy jsou většinou tvořeny plastovým odpadem, přičemž trvá zhruba 500 až 1000 let, než se plast rozloží (během rozkladu se navíc uvolňuje mnoho chemických látek). Kousky plastu mohou zadusit mořské ryby, želvy, ptáky nebo savce, kteří je zaměňují za kořist a požívají je.

Co s tím? Omezte používání plastů (tašek, lahví...), nevyhazujte v přírodě žádné odpadky (ani daleko na širém moři) a mluvte často se svými přáteli o ostrovech odpadků, o kterých se stále ještě ve společnosti moc neví.

PODPORUJI PROJEKT NA OPĚTOVNÉ ZALESŇOVÁNÍ.

**Týden
34**

Každý den mizí po celém světě stovky hektarů lesů. Kácejí se pro zvětšení orných a obytných oblastí nebo jsou nadměrně vytěžované kvůli dřevu na stavby a nábytek.

Existuje už spousta nevládních organizací, které pořádají opětné zalesňování regionů v nejvíce postižených oblastech. Pokud mají pozitivní dopad na životní prostředí (boj proti dezertifikaci, sesuvům půdy...), pokud jejich snaha vede ke zvýšení biologické rozmanitosti v dané oblasti (pěstování ohrožených druhů rostlin, boj proti roztrůšřenosti přirozených útočišť...) a pokud jsou podporovány místními obyvateli, přispějte i vy nějakým příspěvkem. Nebo vyrazte přímo na místo a zúčastněte se dobrovolnických prací jako...

VENKU OMEZUJI SVĚTELNÉ ZNEČIŠTĚNÍ.

Týden
35

Jak na venkově, tak ve městě umožňuje osvětlení cest, ulic a zahrad určitým tvorům (lidem, liškám...) rozšířit své noční aktivity.

Ale umělé osvětlení mnoho druhů ruší. Zvířata, jejichž oči jsou přizpůsobeny k nočnímu životu (sovy, krysy...), mají potíže rozpoznat včas překážku, kořist nebo naopak dravce. Stěhovaví ptáci bývají při umělém osvětlení dezorientováni. Můry poletují kolem pouličního osvětlení až do naprostého vyčerpání. Samci světlušek nemohou vnímat světelné signály samic, a proto se nemohou reprodukovat.

Takže pro osvětlení vaší zahrady, terasy nebo zápraží používejte lampy, které neoslňují a jejichž světlo směřuje dolů. A vypínejte ho, když nejste venku.

VE JÍDELNĚ SE SNAŽÍM PROSADIT EKOLOGICKÉ STRAVOVÁNÍ.

Týden
36

Studentské menzy, závodní nebo školní jídelny, jídelny ve školkách, nemocnicích, pečovatelských domech... Ve společných jídelnách se stravuje spousta lidí.

Přesvědčte vedoucího vaší jídelny, aby nakupoval od místních pěstitelů biopotravin, aby nabízel sezónní ovoce a zeleninu, aby podával menší porce masa a ryb, které by nahrazoval jidly na bázi obilnin, luštěnin, vajec nebo sýra, aby se pokoušel do jídelníčku zařadit i zapomenuté odrůdy (artyčok, tuřín...) a aby snížil množství odpadu. Rozložitelný odpad (například slupky a skořápky) by mohl kompostovat.

To samozřejmě vyžaduje určité změny od kuchařů, výsledkem však je velmi pozitivní efekt na biologickou rozmanitost... A vaše zdraví!

ÚČASTNÍM SE KAMPAŇ „SÁZEJME PRO PLANETU“.

Týden
37

Stromy člověku poskytují potraviny, palivo, stavební materiály, vlákna a léky. Jsou také domovem mnoha savců, ptáků, bezobratlých, mechů, hub... Zachycují oxid uhličitý, vytvářejí kyslík, zabraňují erozi, zadržují v půdě vlhkost, snižují teplotu o několik stupňů, zvyšují míru vlhkosti vzduchu a pomáhají udržovat klimatickou rovnováhu.

Jsou však ohroženy nadměrným odlesňováním. Chcete-li bojovat proti bezohlednému odlesňování, zapojte se do kampaně „Sázejme pro planetu“, kterou zaštiťuje program OSN pro životní prostředí.

Více informací naleznete na adrese
www.unep.org/billiontreecampaign

BOJUJI ZA SILNICE RESPEKTUJÍCÍ BIODIVERZITU.

**Týden
38**

Přiměřte místní orgány, aby při výstavbě silnic respektovaly životní prostředí. Jak?

Navrhovat trasy silnic tak, aby se dopad na životní prostředí minimalizoval.

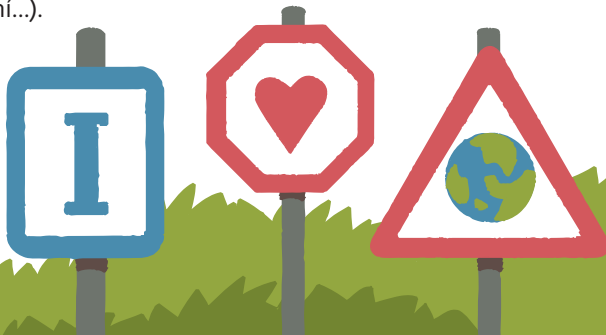
Používat při výstavbě komunikací méně hlučné materiály s vysokým obsahem recyklovatelných částic.

Instalovat ekologicky šetrné osvětlení (neoslňující, směřující dolů, napájené solárními panely...).

Vytvářet nebo se zasazovat o vytváření přechodů pro zvířata (žab, veverek, jelenů...).

Kolem silnic vysazovat husté živé ploty tak, aby nasměrovaly živočichy k přechodům pro zvířata a aby absorbovaly znečištění ovzduší, hluk, rušivé světlo...

Udržovat okolí silnic ve vhodnou dobu (ořezávat stromy a keře mimo období hnízdění ptáků, praktikujte pozdní sečení...).

NEKUPUJI SI OBLEČENÍ, KTERÉ VYŽADUJE CHEMICKÉ ČIŠTĚNÍ.

Týden
39

Většina čistíren používá perchloroethylen (nebo tetrachlorethylen). Toto rozpouštědlo je toxické pro všechny, kteří s ním manipulují. Dráždí kůži a sliznice, způsobuje nevolnost, bolesti hlavy a dokonce ztrátu vědomí, hromadí se v těle a je pravděpodobně karcinogenní.

Obvykle se používá v uzavřeném prostředí, objevuje se však v podzemních vodách a řekách. Je také velmi škodlivý pro životní prostředí, zejména pro vodní ekosystémy...

Moderní ekologické čisticí prostředky, které využívají pouze biologicky odbouratelné složky (včetně vody), jsou stále velmi vzácně používány. Řešení? Nekupujte oblečení a prádlo, které vyžaduje chemické čištění!

POŘÍDÍM SI ZELENOU STŘECHU.

Týden
40

Zelená střecha v městském prostředí poskytuje útočiště pro spousty hmyzu a ptáky. Ale to není jejím jediným přínosem, zdaleka ne! Dokáže zadržet velké množství dešťové vody. Zvyšuje kvalitu ovzduší. Chrání budovu od extrémních teplotních výkyvů a dokonce poskytuje určitou zvukovou izolaci.

Výběr rostlin se provádí v závislosti na typu střechy (ta by měla být plochá maximálně mírně šikmá), na hmotnosti, kterou unese, a na čase, který jste ochotni udržování vegetace věnovat (mechy, sukulenty a traviny vyžadují pouze minimální údržbu). Pro dosažení těch nejlepších výsledků se obraťte se na specializovanou firmu.

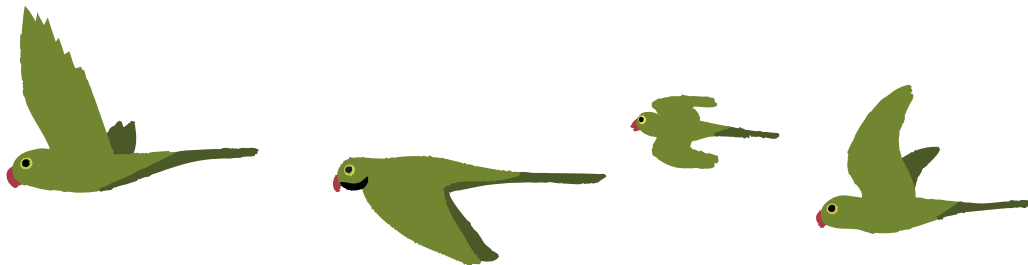
NEZAVÁDÍM DO PŘÍRODY EXOTICKÉ DRUHY.

Týden
41

Zavádění exotických zvířat do přírody (ať už záměrně nebo ne) může způsobit problémy: některá zvířata (například plzák španělský, norek americký, křížák pruhovaný) se dokonale aklimatizují a začnou se množit. Totéž platí i pro rostliny (vrbovka žláznatá, bolševník velkolepý, křídlatka japonská, trnovník akát, netýkavka žláznatá atd.).

Protože tyto druhy nemají přirozené nepřátele, kteří jejich stavy regulují v jejich původní domovině, začnou se rozšiřovat a vytlačují původní druhy. Tyto invazní druhy mohou mít velký ekonomický dosah a negativní efekt na lidské zdraví. Navíc je většinou velmi náročné a drahé tyto druhy vymýtit, jakmile se jednou na novém území usadí.

Pokud tedy doma pěstujete či chováte nějaký exotický druh, udělejte všechno proto, abyste zamezili jeho šíření do přírody.

OBJEVUJI „OÁZY“ BIODIVERZITY.

Týden
42

Taková území představují kraje s nejbohatší biologickou rozmanitostí. Žije na nich asi 60 % druhů rostlin, ptáků, savců, plazů a obojživelníků na této planetě, z nichž téměř polovina patří k endemickým druhům (tedy druhů žijících výhradně na určitém území). Najdeme tam ale také nejvíce ohrožených druhů. Ztratily už nejméně 70 % své původní vegetace, jsou domovem pro 75 % nejhroženějších živočišných druhů!

V současné době existuje 34 podobných suchozemských „oáz“, které vyžadují naléhavý zásah. „Oázy“ biodiverzity v moři ještě nebyly určeny. Podporujte tedy sdružení na ochranu přírody, která v těchto oblastech operují.

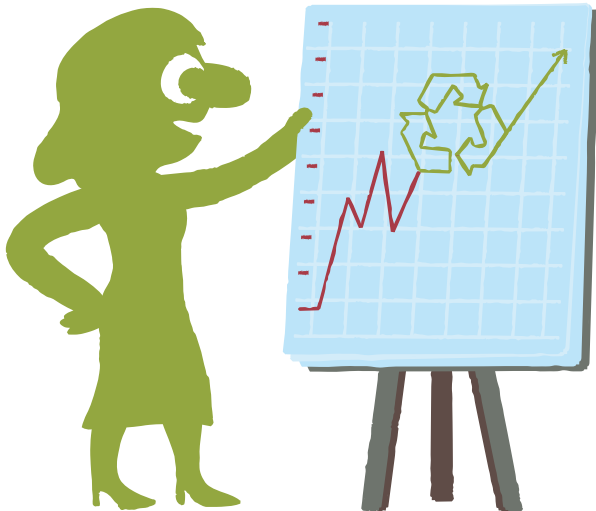
Více informací naleznete na stránkách www.biodiversityhotspots.org

Přemluvte vedení podniku, ve kterém pracujete, aby kompenzovalo dopad firmy na životní prostředí (emise CO₂, znečištění vodních toků...), nebo zvyšte jeho zájem o biologickou rozmanitost.

Jak? Financováním organizací zaměřených na ochranu přírody (které obnovují konkrétní ekosystémy, chrání ohrožené druhy...), podporou vědeckých programů, uvolněním části zisku na podporu jižních států, které těží suroviny nebo původní zdroje, vytvořením nadace věnované zachování biologické rozmanitosti, zapojením zaměstnanců, jejich posíláním na konkrétní místo...

OBJEVUJI PLATBY ZA SLUŽBY EKOLOGII.

Týden
44

Zemědělec může být odškodněn za to, že přistoupil na návrh nerozšiřovat zemědělskou půdu vykácením lesa, ačkoliv tak přijde o jistý výdělek. Zemědělec naopak les zachová tak, aby i nadále absorboval odtékající vodu, přeměňoval CO₂ na O₂ a poskytoval útočiště spoustě druhů... Jedná se o příklad principu „platby za služby ekologie“.

Tento inovativní princip již zaznamenal určitý úspěch, i když je stále velmi obtížné určit finanční hodnotu některých ekologických služeb. Nicméně o této novince mluvte co nejčastěji! Třeba vaše slova padnou na úrodnou půdu...

ZORGANIZUJI VELKÝ ÚKLID SVÉ ČTVRTI.

**Týden
45**

Se svými sousedy a za podpory místních orgánů zorganizujte velký úklid svého okolí, dokud na větvích není listí a tráva na zemi je ještě nízká.

Posbírejte igelitové tašky, které se zachytily ve větvích stromů, a zlikvidujte odpadky (plechovky, lahve, pneumatiky, televizních obrazovky, barvy...) na silnicích, v řekách a v houštinách, které se často mění v černé skládky. Roztřídte je a odvezte na povolenou na skládku.

Tímto krokem omezíte znečištění ekosystémů ve svém okolí. Zároveň ochráníte spoustu zvířat, kterým hrozí poranění při šlápnutí na skleněný střep nebo zadušení po požití kousku plastu, který mylně považují za potravu!

OMEZUJI SPOTŘEBU PAPÍRU.

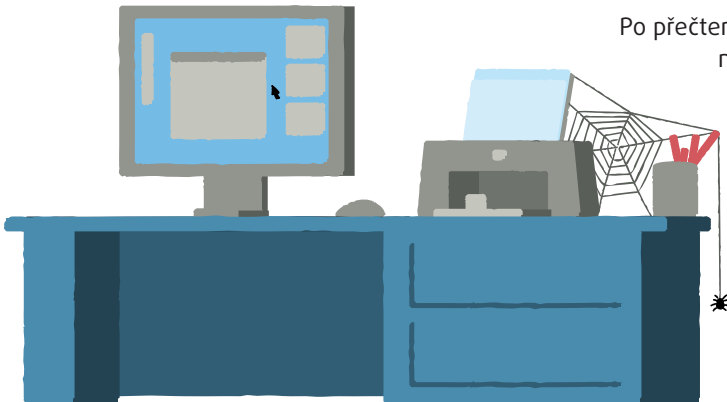
**Týden
46**

Omezte spotřebu papíru. Tím chráníte lesy, omezujete i spotřebu energie a vody, které se při výrobě papíru spotřebovávají. Snižujete také produkci odpadu.

Potřebujete-li si vytisknout dokument, použijte obě strany papíru. Nebo použijte jednostranně potištěný papír. Pokud je to možné, používejte vícekrát jednu obálku a žádejte totéž i po ostatních. Na takový papír si pak můžete napsat nákup, poznámky, vzkazy...

Pokud je to možné, používejte recyklovaný papír nebo papír označený certifikátem FSC nebo PEFC (poznámkové bloky, toaletní papír, tapety...), látkové výrobky (ručníky, kapesníky, tašky...) nebo elektroniku (dokumenty...).

Po přečtení půjčujte knihy, noviny nebo časopisy dalším potenciálním čtenářům.

Starý a nepoužitelný papír samozřejmě recyklujte.

BOJUJI ZA BIODIVERZITU NA INTERNETU.

Týden
47

Díky surfování na internetu můžete podniknout kroky pro podporu biologické rozmanitosti. Některé vyhledávače vás samy vybízejí, abyste udělali vstřícné gesto vůči naší planetě. Jiné počítají vaše návštěvy a zasadí strom za každých 100 nebo 500 vyhledávání. Jiné se zase načítají na černém pozadí (to spotřebovává méně energie než bílé pozadí), případně věnují své příjmy z reklamy organizacím zaměřeným na ochranu přírody.

Můžete si také spočítat svou ekologickou stopu, financovat programy na kompenzaci CO₂, který vzniká při provozu letadel, dozvědět se něco o certifikátech ekologické šetrnosti, podělit se o své zkušenosti v oblasti ochrany biologické rozmanitosti na různých blozích, fórech, sociálních sítích...

STAŇTE SE „MÍSTOŽRAVCEM“.

Týden
48

Pokud se budete chtít stát „místožravcem“, jezte pouze potraviny produkované ve vašem okolí. Omezíte tak množství CO_2 , které se dostává do atmosféry během dopravy (velkému množství zvířat a rostlin hrozí zánik kvůli změnám klimatu v důsledku zvýšení emisí skleníkových plynů). Zároveň podpoříte místní zemědělce, kteří pěstují původní druhy rostlin nebo chovají původní druhy zvířat.

To samozřejmě také znamená jíst sezónní ovoce a zeleninu. Takové potraviny mají často lepší chuť, zejména pokud jsou produkovány ekologicky. Jejich zahraniční ekvivalenty mohou obsahovat velké množství chemických hnojiv a pesticidů, jejich doprava navíc velice škodí životnímu prostředí.

NEVYHAZUJI LÉČIVA DO PŘÍRODY.

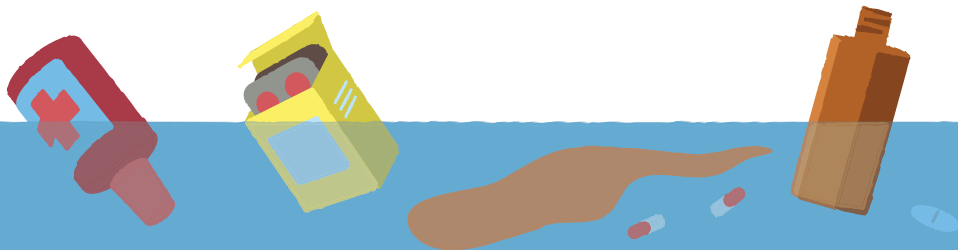
Týden
49

Na toaletě vypouštíte do odpadních vod velké množství léků, které konzumujeme. A ty bývají často odolné vůči čištění v čističkách odpadních vod. Vyskytují se pak v řekách a mořích, kde negativně působí na vodní faunu a flóru.

Jejich účinky jsou stále nejasné, ale zdá se, například, že některé ryby vystavené syntetickým estrogenům z perorálně podávané antikoncepce se stávají hermafrodity.

Co s tím? Používejte léky pouze tehdy, když je to opravdu nezbytné (například antibiotika vám nepomohou v případě virové infekce), nepoužitá léčiva vracejte do lékárny (v žádném případě je neházejte do koše nebo do záchodu).

DÁRKY VYBÍRÁM S OHLEDEM NA BIODIVERZITU.

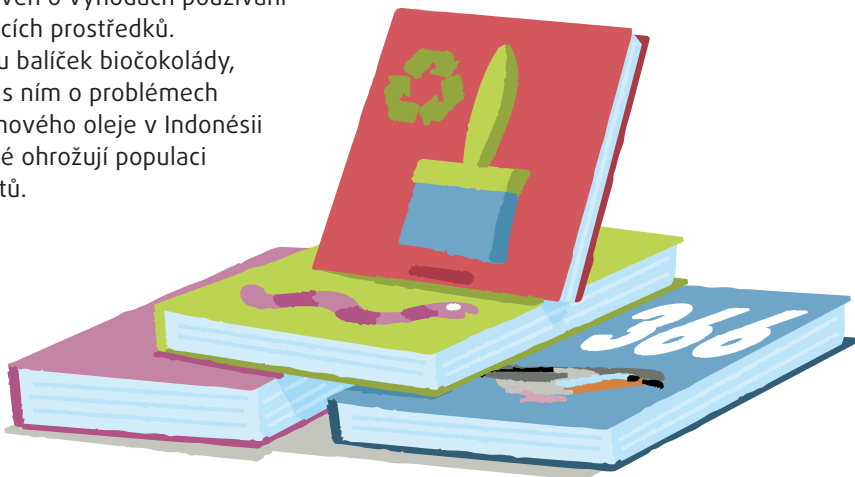
Týden
50

Došly vám nápady na vánoční dárky? Vyberte předměty, které vám umožní mluvit o biologické rozmanitosti, o roli, kterou v přírodě má, i o její důležitosti. Přijdete tak na zábavný způsob, jak představit téma životně důležité pro záchranu planety.

Kutilům pořídte návod na výrobu přírodních barviv, gurmánům zase knihu o jedlých květinách, světoběžníkům průvodce po ekoturistických destinacích, začínajícím přírodovědcům dalekohled...

Pokud někomu darujete mýdlo z Aleppa, zmiňte se zároveň o výhodách používání přírodních čisticích prostředků.

Dáte-li někomu balíček biočokolády, popovídejte si s ním o problémech pěstování palmového oleje v Indonésii a Malajsii, které ohrožují populaci tamních primátů.

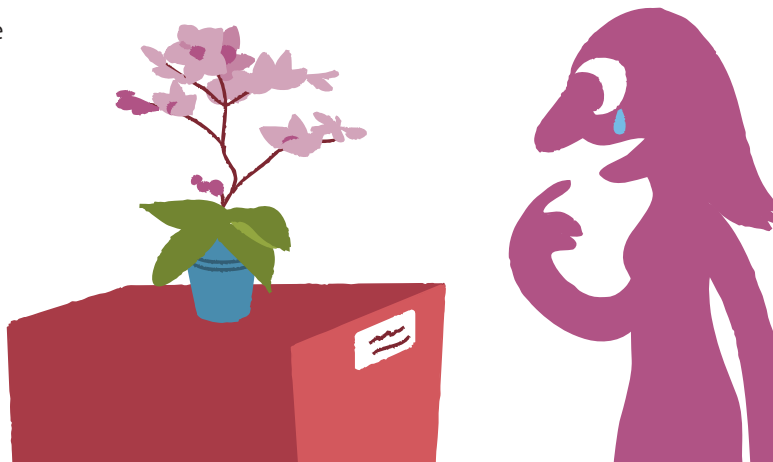
DÁM SVÉ JMÉNO NOVĚ OBJEVENÉMU DRUHU.

Týden
51

Iniciativu BIOPAT (Patrons for Biodiversity, tedy Patroni biodiverzity) už podpořilo několik ústavů a přírodovědných muzeí v Německu. Iniciativa nabízí, že můžete dát své jméno nebo jméno někoho blízkého nedávno objevenému rostlinnému nebo živočišnému druhu (žábě, motýlovi, pavouku, kapradině, orchideji...), a to výměnou za příspěvek.

Tímto způsobem můžete svou pomoc na zachování biologické rozmanitosti zvětšit. Zároveň finančně podpoříte taxonomický výzkum (tedy popis nových druhů) i studie a činnosti pro ochranu přírody, a to především v zemích, kde k objevu nového druhu došlo.

Více informací naleznete
na stránkách:
www.biopat.de

INFORMUJI SE O PROGRAMU NATURA 2000.

Týden
52

Zemědělství, lesnictví, průmysl, cestovní ruch... To všechno může způsobit poškození biotopů, jakými jsou bažiny, vřesoviště, bukové nebo dubové háje... Tím také dochází k úbytku mnoha živočišných a rostlinných druhů.

Program Evropské unie Natura 2000 má za cíl chránit (pokud možno v souladu s lidskou činností) tyto druhy i místa, která obývají. Jak? Obnovou přirozených prostředí, opětovným začleňováním původních druhů do původních ekosystémů, rozvojem výzkumu, vzděláváním...

Více informací o programu Natura 2000 najdete na stránkách ec.europa.eu/environment/nature

Pro více informací:

Příroda a biodiverzita

http://ec.europa.eu/environment/nature/index_en.htm

Síť Natura 2000

http://ec.europa.eu/environment/nature/naturazoo/index_en.htm

Kampaň na podporu biodiverzity

http://ec.europa.eu/environment/biodiversity/campaign/index_cs.htm

Konvence o biodiverzitě

<http://www.cbd.int/>

Královský institut přírodních věd v Belgii

<http://www.sciencesnaturelles.be/>

Federální veřejná služba

Zdravotnictví, bezpečnost potravinového řetězce a životní prostředí

<http://www.health.belgium.be>

Evropská komise

52 akcí pro podporu biodiverzity

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie

2011 – 60 s. – 16,2 x 22,9 cm

ISBN 978-92-79-18635-6

doi:10.2779/97980

Pro objednání knihy, která je dostupná zdarma až do rozdání zásob:

Pro jednu kopii: prostřednictvím portálu EU Bookshop, který představuje on-line přístup k publikacím Evropské unie:

<http://bookshop.europa.eu>

Pro větší množství kopií: prostřednictvím informační sítě Europe Direct:

http://europa.eu/europedirect/meet_us/index_cs.htm

Biodiverzita
výzkumy pro a na zemi i ve vzduchu

Úřad pro publikace

ISBN 978-92-79-18635-6

